

21573

Kalliope

trus Alex.

III

Mag. St. Dr.

P

Biegawicze Adalh. Joan. Cantu. Maesta Niobe,
Mater Universitas.

PANEG. et VITAE

Polon. Fol.

No. 1433.

I

C
P
P

MÆSTA NIOBE,

Mater Universitas;

dolendo super obitu,
SENIORIS SUI PATRIS,

Perillustis olim Clarissimi & Admodum Reverendi Domini,

D.M. P E T R I,
A L E X A N D R I,
S Z Y M A K O W S K I,

Sacrae Theologiae DOCTORIS & PROFESSORIS, Ecclesiarum
Collegiatae S. FLORIANI Cleparciae ad Cracoviam PRÆPOSITI,

Parochialis in Naściechowice CURATI,

Viri de Ecclesia & Republica literaria meritissimi;
Dum,

in Collegiata S. Floriani Ecclesia,
magno Ordinum Academicorum dolore,
iusta Ei Funebria persolverentur;
ad posthumam primi Sacra in Facultate DOCTORIS memoriam
lugubri calamô

^A
M. ADALBERTO. JOANNE CANTIO,
B I E G A C Z E W I C,

Sacrae Theologiae PROFESSORE, Collega Majore, Ecclesiae Collegiatae
D. ANNÆ Cracoviae DECANO, Parochialis in Chrzanow
PRÆPOSITO, in Zielonki CURATO,

PRÆSENTATA.

Annô Domini 1754. Die 31. Octobris

CRACOVIAE TYPIS UNIVERSITATIS.

MÆSTA NIOBE, Mater Universitas.

Date lachrimas Academici?
omnes Vestrum Heraclitos esse volo,
Democritum neminem.

Doloris scæna agitur, jocosa procul sunt theatra.
Si quando

filios matrizare compertum;
hic profectò nisi quispiam dolenti Matri condolueris,
lugenti colluxeris,
lachrimanti collachrimatus fueris,
abortivum te partum, non verum Matris filium dixerò.

Pullum induta Genitrix vultum,
quid comicam nate adornas faciem? quid insipidum Satyrâ ludis?

Musica in luctu importuna narratio;

grande tormentum insultans mœori latitia.

Viperinis id tantum peculiare germinibus,
dolentium viscera rodere matrum, ut suo in lucem saltui via pateat;

At verò

feroces quantumvis tamen rugienti Leænæ corrugiunt catuli,
gementi Tygridi Tygrides, Pardo congemiscunt Pardi.

Si iste feris in animantibus doloris sensus,
quomodo non longè major in homine?

Unicum si exceperis Neronem;
infamem illum bis matricidam,
semel cum Agrippinæ funera, denuò cum funesta Romæ incendia inferret;

dolentium lachrimis Matrum lachrimæ,

suspiriis suspiria,

gemitibus nuspiam filiorum defuere gemitus.

Mater

Mater nostra Universitas,
non jam super levi natorum turba,
ast lugubribus super fatis, & dolendo multum obitu,
Perillustris olim, Clarissimi & Admodum Reverendi Domini,
D. M. PETRI, ALEXANDRI,
SZYMAKOWSKI,
Sacrae Theologiae Doctoris & Professoris,
Ecclesiarum; Collegiatae S. Floriani PRÆPOSITI,
Parochialis in Nasiechowice Curati,

Senioris sui Patris,

Viri de literaria Republica,
æquè ac de Ecclesia DEI longè meritissimi,

mæstam Nioben agit,
collapsum sui fulcrum deplorat,
submotam Columnam luget,
ereptum grandævi decus capitis deflet,

amissos venerandi honores senii indolet,

Unius tristi in fato Viri,
multiplicem offusis oculis jacturam spectat,

plura cum suspiriis damna computat,

plura cum lachrimis dispendia numerat.

Mærenti sic Matri,

adeste in partem mæroris Filii,

unctis suspiriis mulcete suspiria,

unitis luctibus minuite luctus,

fusis lachrimis grandævæ Matris redimite lachrimas.

Enimverò

Lugendus est omnibus, qui omnibus decessit amandus.

Omnium occumbit merori, qui omnium amanti vixit.

Cujus vita omnium commodo, ejus mors omnium dispendio.

Meritissimus olim

Senior Universitatis Pater,

Senioris titulum ob consumptam in laboribus ætatem detulit,

Pater nunquam sustinuisset dici, nisi esset.

Venerandum ergo hoc nomen,

*Paternis in Universitatem curis & gratiis,
amore in Universitatis subiecta pensavit Paterno.*

Esse solent,

quin matris amorem viscera effundunt,

at bilem omnem in filiorum odia.

Amicissimi Romæ, Romanis unam cervicem precantur.

Speciosissimæ dilectionis inventò,

vividum corpus peroptant sine spiritu,

integram desiderant sine membris,

vitem florere volunt sine palmitibus,

fontem scaturire cupiunt sine rivulis.

Tam abstracti amoris,

vel prorsus ignarus, vel prorsus impatiens,

desideratissimus Universitatis SENIOR PATER;

filios dilexit in Matre, Matrem adamavit in filiis.

Jagellonica à Pallade lacte eruditionis nutritus,

plurimis nutricem suam aluit beneficiis.

Animi culturam,

Regiis eximiam debuit Musis,

candem nec sterilem, nec otiosam palsus;

suarum in rem Musarum fructuosissimam fecit;

ipse

Ipse mox,
 in excolendis Academicâ Minervâ ingeniis,
 felix, sedulus. & operosus Chiron.
 Laureis insignitus Academicis,
doctarum hæc præmia frontium,
 prò tesseris laborum habuit,
 pro timbolis meritorum retinuit.
 Novodvorscianis admotus Classibus,
æstum solis & pondus diei tulit viriliter,
 ferreum laborem sustinuit fortiter,
 horarum intervalla vix aliquo cum respiro,
 annos inibi plures, minimo sine thædio,
 laudabili Polonæ iuventutis institutioni,
 sacravit, impendit, insumpsit.
 Post operosa privatis in Scholis negotia,
 publicus Philosophiæ Professor;
 continuus in Licæo, assiduus in Cathedra,
sublimitate animi Platonem, subtilitate æquavit Aristotelem;
 Non solum ad Aristophanis lucernâ,
 etiam ad Cleanthis lychnum pervigil,
clarissimam eruditi animi lucem, nocturnis colligebat ex umbris,
 quâ latentia rerum arcana,
 inter diurnos solis detegebat splendores,
 & sole clariora reddebat.
 Inter alta noctium conticinia,
continua Philosopho mutis fuerat cum Magistris consultatio,
 quid suæ consonum Cathedræ?
 quid frequenti proficuum auditorio
 prolaturus esset.

Magnorum iusta æstimatione laborum,
soliufq; eruditæ virtutis suffragiis,
Minus primò ac deinceps Majus ad Collegium vocatus,
magnis utrumq; meritis obtinuit, majoribus ornavit.

Principi Planetarum,
Academicis in ascensibus similimus,
aliàs quò sublimior, eò operosior.

Artistica in Facultate,
verissimo illo & perfæcundo aliarum Seminario,
quantum gradu altior, tantum labore sublimior.
Philosophorum vice gemina DECANUS,
primus veniebat ad Stoam, redibat ex Stoa ultimus.

Dux Stagiritica in acie solertissimus,
Stadiodromus in arena operosissimus,
Princeps Philosophantium clarissimus,
lectos in Palladis militiam Tyrones, æquè ac Veteranos,
ad eruditas luctas, certamina, naumachias,
exemplò, adhortatione, vigiliis,
urgebat, accendebat, excitabat.

Gravissimo Decanali onere infractus,
biennali Philosophico Cursu indefessus,
nec Atlantis robori, nec Herculis viribus palmam concessit.
Publicis ex universa Philosophia Thesibus,
Illustrissimo MORSZTYNIANO dicatis Nomini,
& sapientum Virorum plausum,
& Gentilitium Mecænatis Sidus,
gloriosissimi fac illustrem coronam certaminis habuit.

Vladislavianus Professor,
Alumnorum ingenia sollicitè formabat ad Laureas,
feli-

feliciter formata insigniebat collatîs,
tot profectò de Universitate meritorum,
quot Virorum Academicas ad Laureas Promotor.

Theologus è Philosopho,
Solis abhinc Aquinatici Promus non Condus,
derivatum ab eo Angelicæ doctrinæ lumen,
promebat ubertim in Auditorum animos,
dispensabat largè in ingenia,

illuminando arcanorum obscura,
dilucidando mysteriorum umbrosa,

aperiendo abscondita & latentia,

in dilucidando felix, in explicando clarus, in edisserendo planus,
captu & intellectu facilimus.

Græcorum Argonautis gloriosior,
vastum Aquinaticum mare, à littore transfretavit ad littus,
& tot per illud deduxit Jafones, quot Auditores.

Summam Thomisticam,

grandem illam Divinæ scientiæ epitomen,
summò totam expendit labore, totam extradidit summò studiò.

Sacramentalis, Speculativus, Moralis,
Professor;

Cursus omnes Theologicos,
à calce (ut ajunt) perfecit ad Columnam.

Theologus irrequieto in Cathedris labore clarissimus,
consumatà in Lycæo doctrinâ commendatissimus,
peractis quâ domi, quâ foris sacra in disputationibus ex scientia,
ratione solidus, argumentò fortis, resolutione validus,

aliàs

in omnem nodum & scrupum,

Nominis sui ALEXANDER.

Scholasticas præter Cathedras,
Sacra Deiparæ Virginis,
& Divorum Regni Indigetum Rostra,
disertus multoties Ecclesiastes,
implevit labore, ornavit eloquiò.
Meritissimo utraq; de Cathedra,
Theologo Professori,
Sceptrorum honorem detulit,
& se ipsum regendum Academicus submitit Orbis.
Ternis proinde vicibus,

Magnificus Univesitatis RECTOR:

gessit sceptrigeros fasces ad honorem,
rexit Academicum Orbem ad gloriam,
præfuit literariæ Reipublicæ, ad bonum & incrementum commune,
guberniò suavi & forti,
regimine prudenti, tranquillo, & efficaci.

Novodvorscianarum præterea Classium,
& Cõtubernii simul Hierosolymitani

Provisor,

magna sollicitudine curavit, magnâ curâ providit,
ut in illis Juventus institueretur proficuè,
in hoc studiis incumberet commodè,
utrobiq; formaretur,
probè, honestè, morigerè.

Theologica deinde Laurea,
quæ emeritum pridem anhelabat coronare Caput,
dum coronando fervidior incumbit, jam coronarum invenit.

admodum

Admodum enim;

*Doctorales animos laurea non faciunt,
sed duntaxat monstrant.*

Minimum interest,

*corymbisne an serius erudito cydaris contingat vertici,
cui anteserta & corymbos plena eruditio,
pulchra corona manet.*

Ita prorsus,

PERILLUSTRIS olim DOMINUS;
è communi Universitatis voto, & longiori præstolatione,
renuntiatus Sacrae Theologiae DOCTOR,
cum jam talis,

*à diuturno Theologico usu & exercitio esset,
priusquam diceretur.*

Doctoralis profectò umbra Laureæ,
*non primò peperit, sed tantum patientiorem reddidit;
sapientis animi Clarissimo in Theologo lucem,
at verò laborum Sacra in Cathedra minimè imminuit æstum.*

Veteres apud Romanos,

*lex militem à quinquagesimo anno non cogebat,
nec Senatorem à sexagesimo citabat.*

Doctor noster Theologus,

*nec grandævam ætatem, nec gravatas diuturnis laboribus vires,
ab operiosis Cathedrae voluit dispensari negotiis.*

*Quod semel Divinae dixit Sacramentum scientiae,
servavit illud sacrosanctè usq; ad vitæ finem,*

retinuit fideliter usq; ad funera,

implevit perseveranter usq; ad cineres,

(& ut Academica paræmia fert)

non prius manum de tabula movit, antequam corpus in urnam
&
dicen-

Docendi modum servavit duplicem;

unum oris, alterum operis,

unum sermonis, alterum facti,

quod intimabat verbò, exhibebat exemplò,

quod enarrabat dictis, exemplificabat gestis.

Doctor legis, simul & factor.

Vitam Doctoris, Morale justè Theologiam dixisses:

Omnis illius actio, esse poterat rectè agendi norma,

omne opus, benè operandi regula.

Æternam Dei attentissimus ad legē,

omnia agendo juxta tale præscriptum,

omnia operando juxta ejusmodi amussim,

nil unquam egit, nihil operatus est,

quod DEO acceptum, quod hominibus non esset placitum;

Purâ, candidâ, illimîq; mente,

tractæ desuper originis tenacissimè memori,

inter terrenarum continuam vicissitudinem rerû,

motum, fluxum, inconstantiam,

constantî, solidâ, immobili,

DEO Fini suo Ultimo affixus;

Honorem Ejus & Gloriam pro scopo,

beatitudinē æternam pro termino,

omni in opere statuens, omni in actione servans,

mortali in vita,

pulcherimè immortalitati velificavit.

Omne bonum à DEO, omne datum optimum desarsum,

rectissimè dijudicans, recognoscens piissimè,

mentis eruditæ jubar, in Increatæ Sapientiæ Solem,

virtutum decora, in infinitæ sanctitatis refundebat fontē,

sua animi, corporis & fortunæ bona, Divina esse fatebatur nō sua.

excelsus

Excelsus hinc illi animus, non elatus,

*sensus de se humilis & modestus,
scientia quâ sublimi claruit, sine tumore,
virtus quâ omnigena excelluit, sine fastu,
honor & dignitas quâ eminuit, sine ambitu,
multò magis sine aliorum despectu.*

Apprimè compositam Magni Viri mentem.
nulla unquam philautia tenuit.

nullus propriæ gloriæ appetitus invasit.

Laudatissima quæq; agendo, laudem DEI quæsit non suam.

Authoritatem Ei morum gravitas magnam,
decumana merita observantiam singularem,
honorabilis ætas distinctam conciliabat reverentiam,

esse verò voluit & profectò fuit,

*penes gravitatem omnibus affabilis,
penes authoritatem singulis amabilis,
penes venerabile senium nemini non tractabilis,*

talis nempè

SENIOR in Universitate PATER,

* quales olim Roma, nec gratis inter Patres recēsuit,
nec gratis coluit.

Quantis præcelluerit virtutibus quæris?

Omnes concatenatas esse debere, docuit Theologus,
& concatenatas habuit omnes.

*Doctor zelò fidei fervidus,
Mystes amore Dei flammeus,
Pietate Deiparam in Virginem,
Divosq; Cælorum Indigetes intensus,
charitate in proximum effusus,
in succurendo alienæ miseriæ celerimus,
in pauperes & egenos munificus.*

C2

Animi

* Patres Conscripti apud Romanos vocabantur, qui ætate, virtute, meritis & charitate
in alios præcellebant, Saresburius.

Animi moderatione præcipua,
vultum cum Socrate eundem/semper retinuit,
nec rebûs unquàm elatus secundis,
nec ejectus adversis.

Rationis imperiò, corporis servitiò utens.
passionum quæ mundi Victoribus domnarunt victor,
non impotenti quandoq; caluit irâ, non odiò fervuit.

A Christo Salvatore

præceptæ pacis studiosissimus,
quæ non extinxit odia, certe non succendit.
quæ non sedavit dissidia, profectò non excitavit,

Cantiani illius observantissimus moniti:

Conturbare cave, non est placare suave,

Diffamare cave, nam revocare grave.

Neminem verbò lædere, neminem voluit offendere dictò

Os bilingve & simulationem exolus omnem,

nunquam mel in ore, fel gessit in corde,

nunquam cum Nerone sapuit, dum loqueretur cum Seneca.

Integritas mentis, probata fides, rerum activitas;

magnis ævò sui Academicis Viris,

DASZCZYNIO & MARKIEVIO,

adeò æstimatum, adeò fecit dilectum,

ut Eum ultimarum Præstitæ voluntatû delegerint,

& pientissimæ monumenta liberalitatis,

dexteritati Illius suum deducenda ad effectum commiserint.

Basilicæ ergò D. ANNÆ Cracoviæ Ædes,

ferratos elegantis operis postes,

Collegiata Sãcti FLORIANI Clepardia Ecclesia;

insignes Campanas & sonantia laudem Divinam Organa,

dictorum munificentia Testatorum,

curæ verò SZYMAKOVII & sollicitudini debent.

Ne-

Ne autem
largum de alieno duntaxat putes;
erogavit in ornamenta Templorū aliena fideliter,
impendit in ejusmodi usus & decores propria munificē.

Chorum Divi Floriani minorem,
ære fulgenti texit,
Collegiatam Ejusdem,

non solum meritis ornavit, etiam beneficiis auxit.

Parochialem in Nasiechovice Ecclesiam,
sumptibus suis à ruina levavit, accumulavit ornamentis.
Quanta sit meritum series? quibus Universitatem,
quanta laborum? quibus binam Facultatē implevit?
ex tempore mensuram sume.

* Annis sexdecem Philosophiam,

* Viginti sex Sacram proficundo Theologiam,
Annos quadraginta tres statione in Academica egit,
omnes magnis meritis plenos, laboribus distinctos.

Quanto in Universitatem amore fuerat?
exinde conjice, quod eo uno,
omnes sit complexus amores.

Juratam semel fidem, retinuit Matri suæ semper.

*Consuluit posita in arduis educumata prudentiā,
juvit rebus versatam in difficilibus sanā consiliū,
integritati Ejus curas sacravit omnes,
augmento sollicitudinem & omnem impendit operam.*

Privatum Illi bonum,
nunquam præhabitu communi,
ars una non recepta & penè ignota,
ea scilicet quæ Communitatibus damnosissima,
piscari in turbido.

D

quam

* Annō 1711 ad 1^{am} Lauream promotus. Ex Metrica Facultatis Philosophicæ.
* 1727mo Theologus factus. Ex libro Conclusionum Collegii Majoris.

Quàm totò Academiae adhæserit corde,
vita Ejus in statione Academica monstravit tota;
quàm indiviso suam in Matrem extiterit affectu,
testatus sat luculenter,

cum gratias, cum beneficentiam suam,
& Academiae partitus,
& singula Academica in Collegia divisit.

* Latia ex lege & more;
aureo merebatur charactere scribi,
Senior Universitatis Pater,
grátis profectò nunquam delebitur ex pectoribus,
perenni nunquam oblitterabitur in memoria,
munificus Benefactor.

Provectæ senio ætatis,
* *ceu quadam gloriæ coronâ insignis,*
* *quodam dignitatis diademmate ornatus,*
rerum prudentiâ, usu, & experienciâ plenus,
magna Academicis in veneratione,
Illustrissimis Nominibus in honore,
CELSISSIMO PRINCIPI,
Cancellario Universitatis Faventissimo,
gratiosa in æstimatione habitus.

Annos vixit septuaginta quatuor,
In DEI cultu & servitio impensè,
literariis in laboribus intensè,
continuis de Academia in meritis irremissè,
totius in actionibus vitæ, laudabiliter, gloriosè.

Grava-

* Ab initio Urbis Nomina Senatorum, qui à senio dicebantur, aureis literis scripta. *Saresburius*
* Corona gloriæ senectus *Nazianz. Orat. 20.* * Lex diademma, natura canos dignitatis signum
fecit. *Plutar.*

Gravatus ætate, laboribûs fractus,

acerbiorem vim morbi sustinuit fortiter,

infirmi dolores corporis tulit patienter,

DEI voluntatem præstolatus constanter,

Virgini Sanctissimæ,

Divisq; Indigetibus commendavit se ferventer,

jaculavit curam suam super Dominum totaliter,

in puncto,

à quo æternitas pendet, egit omnia viriliter.

Meruit amorem vivus, defunctus dolorem omniû.

Tuo inprimis cordi primus incumbit dolor.

Magnifice, Perillustis & Admodum Reverende Domine,

D. M. S T A N I S L A E

P H I L I P O W I C,

Sacrae Theologiae DOCTOR & PROFESSOR, Collegii Majoris SENIOR PATER, Ecclesiarum S. FLORIANI DECANUS, Cureloviensis SCHOLASTICE, Premykoviensis PRÆPOSITE, Alumnatûs Roszczeviani & Contubernii Staringeliani PROVISO, Studii Generalis Universitatis Cracoviensis
P R O C A N C E L L A R I E

&

R E C T O R.

Una Vos dies Academicos fecit,

una Philosophicis, una Theologicis coronavit Laureis

dividi nunc à Te Ephestione hunc Alexandrum,

sejungi fatis CONDOCTOREM,

avelli morte Compromotum,

ferre sine dolore neutiquam potes.

D2

Pars

Pars doloris altera pectoribus inhæret Vestris;

Perillustis & Admodum Reverende Domine,

D. M. JOSEPH
POPIOŁEK,

Sacrae Theologiae DOCTOR & PROFESSOR, Collega Major,
Ecclesiae Collegiatae S. FLORIANI CANONICE, Parochia-
lis Neo-Corcinensis PRÆPOSITE, Universi-
tatis PROCURATOR Generalis,

BIBLIOTH. UNIV.

&

Perillustis ac Admodum Reverende Domine,

D. M. CASIMIRE
STEPŁOWSKI,

Sacrae Theologiae PROFESSOR, Collega Major, S. FLORIANI
CANONICE, Parochialis in Siepraw Curate, Seminarii
Academico-Dioeceseani PROVVISOR.

Fidem Ille Vestram probavit vivus,
rectitudinem cordium aestimavit superstes,
teneritudini Vestrae supremum velle, & ultimas commisit tabulas.

Quantis superstiti in gratiis fuisti,
tantus Tibi super defuncto dolor,

Admodum Reverende Domine,

JACOBE MOŁECKI,

Archi-Presbyteralis B. MARIAE Virginis Ecclesiae
Penitentiarius SENIOR,

Offusis oculis spectamus omnes primi funera Doctoris,
ingemiscimus omnes super fati

Meritissimi Senioris Patris.

Penna hæc,

quondam læta Doctoralem Theologo gratulata Lauream,
nunc ferali Ejus Cupresso indolens,

Requiem defuncto inarrat æternā.

LXXXV. 107

ris;

,
ajor,
nia-

I,
IANI
i

s,
pulas.

I.

s,

m,

nã.

107

Biblioteka Jagiellońska

stdr0022415

